

วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/edunpu>
ดำเนินการวารสารโดย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1

Ethical Leadership of School Administrators under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1

ภิรมณ์ญา มุลเมือง^{1*} และ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์²
Piromya Moolmuang^{1*} and Sumalee Sriputtarin²

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม^{1*},
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม²
Graduate Student Master of Education Program in Educational Administration and Development Nakhon Phanom University^{1*}
Assistant Professor, Faculty of Education, Nakhon Phanom University²

Received: November 11, 2023 Revised: April 20, 2024 Accepted: April 29, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 272 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 56 คน ครู จำนวน 216 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยการสุ่มแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามสภาพ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .32 – .86 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .97 2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .34 – .92 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีวัดความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{Modified}).

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เรียงลำดับการประเมินค่าสูงสุดไปหาค่าที่ต่ำสุด ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นพลเมืองที่ดี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น

*Corresponding author. E-mail: piromyamoolmuang@gmail.com

Abstract

The purposes of this study were to (1) study current and desirable situations in the development of ethical leadership of school administrators, and (2) to assess needs in the development of ethical leadership of school administrators. The samples used were 272 people including 56 school administrators, and 216 teachers followed percent criterion in the sample size specification, and they were selected by Stratified Random Sampling. The instruments employed in data collection were two five-rating scale questionnaires: (1) a questionnaire on the current situations in the development of ethical leadership of school administrators with the Index of item Congruence (IC) of 1.00, the discrimination between .32-.86, and the reliability of .97, and (2) a questionnaire on the desirable situations in the development of ethical leadership of school administrators with the Index of item Congruence (IC) of 1.00, the discrimination between .34-.92, and the reliability of .98. The statistics employed in data analysis were percentage, mean, standard deviation and the Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}).

The results revealed that (1) the current and desirable situations in the development of ethical leadership of school administrators in overall were at the high and the highest level, respectively. (2) The results of need assessment in the development of ethical leadership of school administrators sorted the highest evaluation to the lowest as follows: ethical leadership, interpersonal relations, good citizenship, benevolence, knowledge and ability, responsibility, justice, and honesty, respectively.

Keywords: Ethical Leadership, Current Situations, Desirable Situations, Needs

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ชีวิตของคนเปลี่ยนไป อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ขาดความสมดุล มีผลทำให้วัตถุนิยมนิยมรุนแรง ดังจะเห็นได้จากสภาวะวิกฤติต่าง ๆ การดำรงชีวิตที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม การคอร์รัปชัน คดีอาชญากรรมต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า คือภาพสะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมถอยทางจริยธรรมเป็นอย่างมาก การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสมาชิกของสังคมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจซึ่งกัน ดังนั้นการพัฒนาคนจึงถือเป็นภารกิจสำคัญยิ่งที่จะต้องพัฒนาคนให้ดีและมีจริยธรรมเสียก่อน จึงจะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้สำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งต้องอาศัยคนที่มีคุณภาพอันประกอบด้วยคุณสมบัติทั้งร่างกาย สติปัญญาความรู้และความมีจริยธรรม (ศัจฉานันท์ แก้ววงศ์ศรี, 2558)

การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกระดับโดยเฉพาะในยุคของการเปลี่ยนแปลงของโลกและสภาวะการแข่งขันปัจจุบัน ประกอบกับผู้คนมีคุณธรรมจริยธรรมลดลง ไม่เห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม ไม่ยึดมั่นในคุณธรรม ไม่ประพฤติตามจริยธรรม ทำให้สังคมเกิดวิกฤตส่งผลกระทบต่อการบริหารบุคลากรหน่วยงาน องค์กรได้ในวงกว้าง โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่ต้องทำหน้าที่ผลิตอนาคตของชาติออกสู่สังคม เป็นแบบที่มีคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อรับใช้สังคม ผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษามีความเข้าใจตระหนักถึงภาวะผู้นำและมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม” นอกจากนี้เมื่อต้องเผชิญกับประเด็นปัญหาจริยธรรมในสถานศึกษาด้วยแล้ว สามารถแสดงออกถึงการตัดสินใจและใช้เหตุผล ทางจริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์นำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ (ชุตินาธิ์กร บ้างแหลม, 2559)

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญมากที่ผู้บริหารทุกคนทุกระดับต้องมี โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อช่วยให้การบริหารงานในสถานศึกษารับรู้บรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น นอกจากจะเกิดกับตัวครู นักเรียน วิธีการสอนแล้ว ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหาร โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ มีคุณธรรมจริยธรรมที่งดงาม จะต้องยึดมั่นในระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจริยธรรมของคุรุปฏิบัติตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (ขวัญเรือน สุวรรณจันทร์, 2561)

เป้าประสงค์ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีการขับเคลื่อนเขตพื้นที่การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ให้เป็นเขตสุจริตในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ส่งผลให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA Online) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 97.22 ซึ่งถือว่ามีความคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ในระดับ AA (Excellence) จากผลการประเมิน ITA สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดที่ต้องพัฒนา ไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 อีกทั้งได้เผยแพร่ข้อมูลของที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงานต่อสาธารณชนทราบ โดยการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA Online) ในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้กำหนดเจตจำนงว่า “สพป.นครพนม เขต 1 ไม่ยอม ไม่ทน ไม่เฉย” งดรับ งดให้ของขวัญ ร่วมเสริมการสร้างความคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งได้กำหนดแนวทางการเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา Do's and Don'ts จากการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว แสดงถึงผู้บริหารมีเจตจำนงสุจริต ซึ่งเป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมนำไปสู่วัฒนธรรมองค์กร อีกทั้งยังมีนโยบายป้องกันการทุจริตและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตสู่สถานศึกษาในสังกัด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1, 2566)

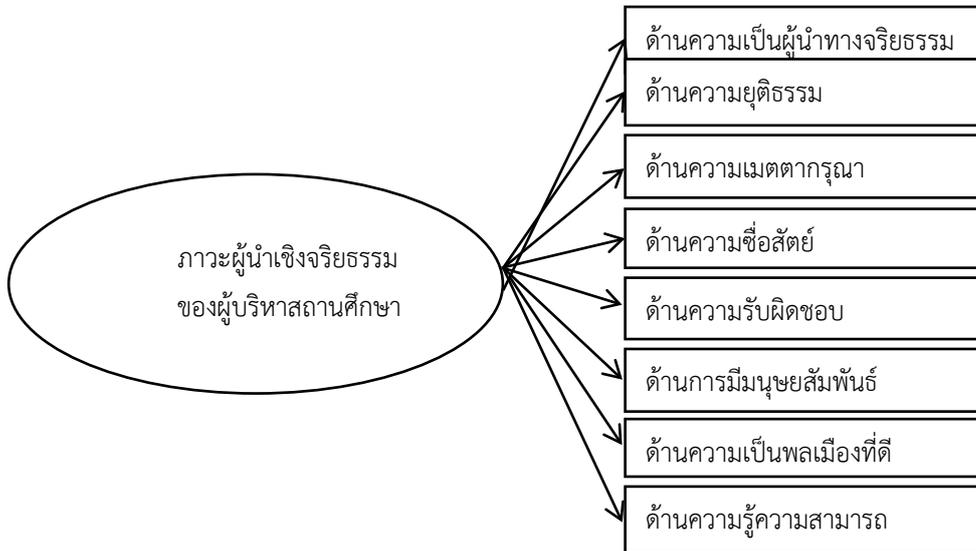
ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษารวมไปถึงการวางแผนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผลลัพธ์ที่ดีเกิดแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเป็นสำคัญดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของ Kalshoven and others (2011: 53-54); Gini and Green (2013); กระทรวงศึกษาธิการ (2550); พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์ (สาคร ชิตงโร) และสัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2557); กัญมาส ชูจัน (2559); ชูติมา รัชชบังแหลม (2559); หนูไกร มาเชค (2559) คำพร กองเตย (2560); หงษา วงศ์จำปา (2560); ธนิกา กรีธา พล (2560); จักรพงษ์ วงศ์พิทักษ์กุล (2561); ภิญโญ ทองมา (2561); และกฤติมา มะโนพรหม และคนอื่น ๆ (2563) สรุปเป็น กรอบแนวคิด ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร สามารถนำผลของการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมให้แก่ตนเอง หรือนำไปใช้เป็นเกณฑ์หรือตัวชี้วัดในการประเมินพฤติกรรมที่พึงามบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,721 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 226 คน และครู จำนวน 2,495 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 272 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 56 คน และครู จำนวน 216 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเกณฑ์ร้อยละ 10 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1

2.3 ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสภาพ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 60 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประยุกต์ใช้ตามแบบ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดคะแนนแต่ ละระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขออนุญาตจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความ ร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.2 นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พร้อมแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยจัดส่ง แบบสอบถามทางออนไลน์ (Google Form) ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน

4.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 272 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามตอบกลับ จำนวน 272 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจาก

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลโดยการ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายความเรียง และใช้ เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็น ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและ สภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม	3.58	.35	มาก	4.52	.50	มากที่สุด
2. ด้านความยุติธรรม	3.97	.49	มาก	4.55	.48	มากที่สุด
3. ด้านความเมตตากรุณา	3.94	.44	มาก	4.60	.47	มากที่สุด
4. ด้านความซื่อสัตย์	4.07	.43	มาก	4.61	.43	มากที่สุด
5. ด้านความรับผิดชอบ	4.05	.39	มาก	4.65	.39	มากที่สุด
6. ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์	3.85	.35	มาก	4.56	.46	มากที่สุด
7. ด้านความเป็นพลเมืองที่ดี	3.91	.45	มาก	4.58	.43	มากที่สุด
8. ด้านความรู้ความสามารถ	3.93	.40	มาก	4.57	.43	มากที่สุด
รวม	3.91	.21	มาก	4.58	.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.58 - 4.07$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านที่ 4 ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.07$) ค่าเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ ด้านที่ 5 ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.05$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม ($\bar{X} = 3.58$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.52 - 4.65$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านที่ 5 ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.65$) ค่าเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ ด้านที่ 4 ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.61$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 1 ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม ($\bar{X} = 4.52$)

ตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 นำเสนอข้อมูลโดยแสดงค่า Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{Modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	D	I	$PNI_{Modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม	3.58	4.52	.263	1
2. ด้านความยุติธรรม	3.97	4.55	.146	7
3. ด้านความเมตตากรุณา	3.94	4.60	.168	4
4. ด้านความซื่อสัตย์	4.07	4.61	.133	8
5. ด้านความรับผิดชอบ	4.05	4.65	.148	6
6. ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์	3.85	4.56	.184	2
7. ด้านความเป็นพลเมืองที่ดี	3.91	4.58	.171	3
8. ด้านความรู้ความสามารถ	3.93	4.57	.163	5
รวม	3.91	4.58	.171	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมมีค่าเท่ากับ .171 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม ($PNI_{Modified} = .263$) และด้านที่ 6 ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ($PNI_{Modified} = .184$) สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากค่าสูงสุดไปค่าต่ำสุดได้ ดังนี้ 1) ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม ($PNI_{Modified} = .263$) 2) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ($PNI_{Modified} = .184$) 3) ด้านความเป็นพลเมืองที่ดี ($PNI_{Modified} = .171$) 4) ด้านความเมตตากรุณา ($PNI_{Modified} = .168$) 5) ด้านความรู้ความสามารถ ($PNI_{Modified} = .163$) 6) ด้านความรับผิดชอบ ($PNI_{Modified} = .148$) 7) ด้านความยุติธรรม ($PNI_{Modified} = .146$) และ 8) ด้านความซื่อสัตย์ ($PNI_{Modified} = .133$)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ รองลงมา ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความเมตตากรุณา ด้านความรู้ความสามารถ

ด้านความเป็นพลเมืองที่ดี ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม ตามลำดับ และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ รองลงมา ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความเป็นพลเมืองที่ดี ด้านความรู้ความสามารถ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความยุติธรรม และด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม ตามลำดับ

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่ามีค่าดัชนีลำดับของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง โดยรวมมีค่าความต้องการจำเป็นเท่ากับ .171 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าที่สูงสุดไปหาค่าที่ต่ำสุด ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นพลเมืองที่ดี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม และด้านความซื่อสัตย์ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นพลเมืองที่ดี ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม ตามลำดับ ทั้งนี้ด้านความซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกตรงตามความเป็นจริงทั้งกาย วาจา ใจ ยึดหลักความถูกต้อง มีความละเอียด มีศีลธรรมรักษาความสัตย์ เกรงตัวต่อการกระทำผิด การรักษาสัญญาไม่บิดเบือนความจริง ไม่อำพรางหน้าที่ทำงานด้วยความโปร่งใส (จักรพงษ์ วงศ์พิทักษ์กุล, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญศิริ สมเรือน (2560) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารมีความซื่อตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารแสดงออกถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจบริหารงานอย่างเต็มความสามารถ ผู้บริหารเห็นแก่ประโยชน์ของสถานศึกษามากกว่าประโยชน์ส่วนตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐริดา นิพนธ์ (2562) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความซื่อสัตย์จะนำมาซึ่งการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้ทำให้บุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา ไว้วางใจที่จะประสานความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของชีวิน อ่อนลอย และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์ ธรรมโห (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อการบริหารเชิงพุทธของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Vikaraman and others (2018) ได้ทำการวิจัย เรื่อง อิทธิพลของการเป็นผู้นำที่มีจริยธรรมแนวปฏิบัติในการพัฒนาความไว้วางใจในผู้นำ การศึกษานำร่องในโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศมาเลเซีย ด้านความเมตตา ด้านสมรรถนะ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านคุณลักษณะเฉพาะ ด้านปฏิสัมพันธ์ และด้านความเปิดกว้าง ผลการวิจัย พบว่าครูใหญ่ทั่วประเทศมีความเป็นผู้นำที่มีจริยธรรมสูงระดับความไว้วางใจของครูที่มีต่ออาจารย์ใหญ่ก็สูงเช่นกัน

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเมตตากรุณา ด้านความเป็นพลเมืองที่ดี ด้านความรู้ความสามารถ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความยุติธรรม และด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม ตามลำดับ ทั้งนี้ด้านความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบได้ มีความพยายามสู่ความเป็นเลิศ รับผิดชอบต่อในงานที่ให้เป็นแบบอย่างให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ยอมรับผิดชอบเมื่อทำให้เกิดความผิดพลาดขึ้น ไม่ยอมแพ้อุปสรรคที่เกิดขึ้น มีความขยันปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง มองหาวิธีที่จะพัฒนางานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ (หนูไกร มาเชค, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชีวิน อ่อนลออ และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลชนก ราชสงและตรีภูมิรินทร์ ตรีตรีศวร (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเป็นพลเมืองดี ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม ด้านความเคารพนับถือ ด้านความรับผิดชอบและด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ และด้านความไว้วางใจ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Katarina, Bogdan and Metka (2010) ได้ทำการวิจัย เรื่อง โครงสร้างของการเป็นผู้นำทางจริยธรรม ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำทางจริยธรรมความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีข้อเสียที่จะตามมาของการตัดสินใจที่สร้างขึ้นในองค์กร ความถ่อมตน ความกังวลในสิ่งที่ดีกว่า มุ่งมั่นเพื่อความเป็นธรรมรับผิดชอบ และความเคารพในตัวเอง บุคคล ผู้นำทางจริยธรรมจะสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมไว้สูงมาก รวมถึงมีอิทธิพลต่อคุณค่าทางจริยธรรมขององค์กร ตลอดจนพฤติกรรม ผู้นำต้องปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้ตามและแสดงให้เห็นถึงขอบเขตของพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติในองค์กร ซึ่งทำให้ถูกมองว่าเป็นคนซื่อสัตย์ไว้ใจได้ กล่าวหาและแสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงโดยรวมเท่ากับ .171 โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรม รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรมมีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงสูงสุด อาจเป็นเพราะความเป็นผู้นำทางจริยธรรมเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม ทั้งทางกาย วาจา และทางใจ อันเป็นหลักการสากลคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการประพฤติตนตามระเบียบวินัยของหน่วยงานตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม (ภิญโญ ทองมา, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับงานของวิจัยไกรสร รักสวน (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีเพียงด้านเดียวที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความเป็นผู้นำด้านคุณธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร สิทธิศรี สุชาติ บางวิเศษและสุขุม พรหมเมืองคุณ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดเลย มีค่าความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงอยู่ระหว่าง .06 - .13 โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเท่ากับ .09 การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความจำเป็นในรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านการยึดหลักคุณธรรมความดี มีค่าเท่ากับ .13 รองลงมา คือ ด้านความเป็นแบบอย่างที่ดีมีค่าเท่ากับ .12 ด้านวิสัยทัศน์มีค่าเท่ากับ .09 ด้านความรับผิดชอบมีค่าเท่ากับ .08 และด้านความซื่อสัตย์สุจริตมีค่าเท่ากับ .06 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรมอยู่ในระดับต่ำสุด ดังนั้น ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาความเป็นผู้นำทางจริยธรรมแก่ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อปลูกฝังพัฒนาและเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อีกทั้งนำองค์ประกอบดังกล่าวไปเป็นเกณฑ์ชี้วัดในการประเมินคัดเลือกผู้บริหารดีเด่นในระดับต่าง ๆ เนื่องจากองค์ประกอบดังกล่าวครอบคลุมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา

2. สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษายังมีความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำผลวิจัยนี้ไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจุบันและอนาคต หรือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อปลูกฝังจริยธรรมต่อไป

3. การประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ด้านความเป็นผู้นำทางจริยธรรมในข้อที่ 4 ผู้บริหารสามารถอธิบาย แนะนำหลักจริยธรรมที่สถานศึกษากำหนดให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาได้มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเข้าใจถึงหลักจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอธิบายเหตุผลและสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหาที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเผชิญอยู่ได้

ข้อเสนอแนะในวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1

2. ควรศึกษาแนวทางการเสริมสร้างและแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

3. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

4. ควรศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ราชสง และตรีฎมรินทร์ ตรีตรีศวร. (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุม การประชุมหาญใหญ่วิชาการ ระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13 (น. 2235 - 2248). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2550). เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. นครปฐม: สำนักงานบริหารบุคลากรทางการศึกษา.
- กฤติมา มะโนพรหม และคนอื่น ๆ. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่แท้จริงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 31(1), 152 - 168.

- กันยมาส ชูจีน. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: โมเดลสมการโครงสร้าง (ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไกรสร รักสวน. (2559). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ขวัญเรือน สุวรรณจันทร์. (2561). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. ใน รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 17 (น. 526-535). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- คำพร กองเตย. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จักรพงษ์ วงศ์พิทักษ์กุล (2561). กลยุทธ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชีวิน อ่อนลออ และคณะ. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย, วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 11(4), 92 - 101.
- ชุตินา รักษาบางแหลม. (2559). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและประเด็นปัญหาจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกกระทรวงสาธารณสุข. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ภิญโญ ทองมา. (2561). รูปแบบพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้นรูปแบบการพัฒนาคูณลักษณะภาวะผู้นำทางจริยธรรมเชิงพุทธสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ดุชนิพนธ์ พุทธศาสตรดุชนิพนธ์). มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ณัฐริดา นิพนธ์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธนิภา กริธาพล. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1-7. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 13(2), 214 - 225.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์ (สาคร ชิตงกโร) และสัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2557). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม: แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัย. มหาสารคาม: อภิชชาติการพิมพ์.
- เพ็ญศิริ สมเรือน. (2560). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์.
- ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี. (2558). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยในภาคใต้ตอนล่าง. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุชนิพนธ์). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริพร ลิทธิศรี, สุชาติ บางวิเศษ และสุขุม พรหมเมืองคุณ. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเลย. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 19(86), 79 - 88.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. (2565). ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. <https://www.nkpedu1.go.th/>
- _____ (2566). ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน. <https://www.nkpedu1.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- หนูไกร มาเชค. (2559). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (การศึกษาศุภบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หงษา วงศ์จำปา .(2560) .รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Gini, AL. & Green, R. M. (2013). *10 Virtues of Outstanding Leaders: leadership and character*. Malaysia: Ho Printing (M) Sdn Bhd.
- Kalshoven, K. and others. (2011). Ethical leadership at work questionnaire (ELW): Development and validation of a multidimensional measure ,*The Leadership Quarterly*, 22(1), 51 - 69.
- Katarina, K., Bogdan, L., & Metka, T. (2010). Ethical leadership. *International Journal of Management & Information Systems*, 14(5), 31 - 42.
- Vikaraman, S. S. and orthers. (2021). Ethical Leadership Practices and Trust Among Public School Leaders in Malaysia, *Asian Journal of University Education*, 17(3). 174 - 191.